

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/95/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312200191
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5312200191.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Olgy Belkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľky: X. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky F. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. č. XXXX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Soňou Grošaftovou, advokátkou so sídlom M., ul. J. X, proti odporcovi: H. T., nar. XX. XX. XXXX bytom N. č. XXXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Stopka JUDr. Blendovský, s. r. o., so sídlom Čadca, ul. Potočná č. 2835/1A, IČO: 36 866 849, o určenie výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Čadca zo dňa 25. júna 2012 č. k. 13P/2/2012-126, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu m e n í tak, že odporca j e p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky sumou 150 eur mesačne za čas od 01. 09. 2011 do 20. 12. 2011 a za čas od 21. 12. 2011 do 18. 04. 2012 sumou 180 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Nedoplatok na výživnom za čas od 01. 09. 2011 do 18. 04. 2012 v sume 1.058,64 eur

p o v o ľ u j e odporcovi splácať v mesačných splátkach po 70 eur splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok, k rukám navrhovateľky.

odôvodnenie:

Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 25. 06. 2012 č. k. 13P/2/2012-126 odporcu zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky sumou 130 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15. dňa tohto ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky pod následkami výkonu rozhodnutia od 05. 01. 2012 do 18. 04. 2012. Nedoplatok na výživnom za dobu od 05. 01. 2012 do 18. 04. 2012 vo výške 520 eur súd povolil odporcovi splácať v 80 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného vyplatenia dlhu. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k právnomu záveru, že žalobný návrh, ktorý podala matka v tom čase maloletej X. T. dňa 05. 01. 2012 vo vzťahu k otcovi dieťaťa je právne dôvodný, pričom súd ďalej v konaní pokračoval už s plnoletou (dňa 21. 05. 2012) dcérou účastníkov konania.

Súd určil výživné za dobu od podania návrhu do 18. 04. 2012, teda do dňa kedy rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 16P/153/2011 nadobudol právoplatnosť. Výšku výživného sumou 130 eur mesačne odôvodnil od preukázaných príjmov na strane odporcu (z potvrdenia zamestnávateľa odporcu mal preukázaný jeho príjem v priemere 340 eur, pričom tento poberá aj diéty v priemere okolo 600 eur mesačne). V konaní mal preukázané, že všetky náklady v súvislosti s výživou o navrhovateľku uhrádza

matka, ktorá s ňou žije v prenajatom byte. Od mesiaca december 2011 do 21. 12. 2011 žila spolu s otcom v spoločnej domácnosti, pričom nepreukázala v konaní tú skutočnosť, že by náklady na bývanie, elektriku boli uhrádzané práve z jej strany alebo potvrdila, že tieto náklady hradil otec. Práve z tohto dôvodu súd pristúpil k určaniu výživného od podania návrhu, nakoľko neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd pristúpiť k určaniu výživného od 01. 09. 2011 tak ako to žiadala matka navrhovateľky v podanom návrhu. Aj z vyjadrenia navrhovateľky vypočítanej ako účastníčky vyplynulo, že v mesiaci september jej odporca na výživu prispel sumou 50 eur týždenne, celkovo 200 eur. Súd mal za to, že odporca sa podieľal na úhrade nákladov titulom výživného aj takým spôsobom, že platil náklady na kúrenie, vodu, elektriku v spoločnej domácnosti. V konaní súd zistil od zamestnávateľa matky, že táto dosahovala priemerný príjem u svojho zamestnávateľa vo výške 310 eur mesačne. V čase od 11. 09. 2010 do 19. 10. 2011 bol práceneschopná a v tomto období jej boli vyplácané nemocenské dávky. Pokiaľ ide o navrhovateľku, táto navštevuje Spojenú školu v Bytčici, odbor kozmetiky, 3. ročník a do školy dochádza denne. Jej výdavky predstavuje cestovné 41,84 eur, stravovanie v školskom zariadení 25,80 eur. Od matky dostáva aj vreckové, platby ZRPŠ 20 eur, prax 40 eur, poistenie 3,50 eur, poplatok na stužkovú 50 eur ročne. V konaní zo strany rodičov boli predložené listinné dôkazy o záväzkoch, ktoré majú z titulu úverových zmlúv ako na strane matky navrhovateľky, tak aj na strane odporcu. Súd prihliadol aj k týmto skutočnostiam pri určeni výšky výživného. V danom smere je potrebné, s poukazom na § 75 ods. 1 druhá veta zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), mať na zreteli tú skutočnosť, že v prípade majetkových rizík, ktoré zobral odporca na seba nemôže byť na ujmu plnenia si vyživovacej povinnosti vo vzťahu k navrhovateľke ako k dcére.

Súd vzniknutý nedoplatok na výživnom za dobu od 05. 01. 2012 do 18. 04. 2012 vo výške 520 eur povolil odporcovi splácať v 80 eur mesačných splátkach pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

Výrok o trovách súd odôvodnil s poukazom na § 150 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), nakoľko dôvody hodné osobitného zreteľa videl v predmete sporu, ako aj v tom, že v čase podania návrhu právny režim bol upravovaný vo veci maloletého dieťaťa, ktoré konanie je možné začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu a navrhla rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 180 eur mesačne za čas od 01. 09. 2011 do 18. 04. 2012. Nedoplatok za uvedené obdobie vo výške 1.440 eur súd povolí odporcovi splácať v 80 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného vyplatenia dlhu.

Navrhovateľka vytýkala súdu, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukázala na to, že dôvodom podania návrhu zo dňa 05. 01. 2012 sa jej matka domáhala určenia výživného pre v tom čase ešte ju ako maloletú vo výške 230 eur mesačne odo dňa podania návrhu. Matka s odporcom prestali viesť spoločnú domácnosť. Odporca si našiel priateľku, ku ktorej sa odsťahoval v auguste 2011. Odvtedy sa o ňu ako maloletú starala sama, odporca prispieval na domácnosť do septembra 2011 a v tomto mesiaci jej dal iba vreckové. Dňa 01. 03. 2012 upravila matka svoj návrh tak, že v časti určenia výživného pre navrhovateľku ako maloletú navrhla určiť výživné vo výške 230 eur mesačne odo dňa 01. 09. 2011 na čas do rozvodu manželstva s prihliadnutím na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré v tom čase u matky existovali. Dňa 21. 05. 2012 dosiahla dcéra účastníkov konania plnoletosť a k upravenému návrhu matky sa v plnom rozsahu pripojila.

Navrhovateľka nesúhlasila s odôvodnením rozsudku v tom keď súd uviedol. „...V konaní mal súd preukázané, že všetky náklady v súvislosti s výživou o X. uhrádza matka, ktorá s dcérou žije v prenajatom byte, a to od mesiaca december 2011 do 21. 12. 2011 žila spolu s otcom X. v spoločnej domácnosti. Pričom nepreukázala v konaní tú skutočnosť, že by náklady na bývanie, elektriku boli uhrádzané práve z jej strany, potvrdila, že tieto náklady hradil otec. Práve z tohto dôvodu súd pristúpil k určaniu výživného od podania návrhu, nakoľko neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd pristúpiť k určaniu výživného od 01. 09. 2011 tak, ako to žiadala matka v podanom návrhu. Aj z vyjadrenia X., ktorá v konaní bola vypočítaná ako účastníčka, vyplynulo, že v mesiaci september jej otec na výživu prispel sumou 50 eur týždenne, celkovo 200 eur...“. V tomto smere uviedla, že odporca v konaní

vedenom na Okresnom súde Čadca sp. zn. 16P/53/2011 sám uviedol, že sa v auguste 2011 odsťahoval zo spoločnej domácnosti ku svojej priateľke, takže nežil s matkou a vtedy maloletou dcérou v spoločnej domácnosti. V tomto období od augusta 2011 do 21. 12. 2011 otec uhradil iba náklady súvisiace s bývaním, avšak náklady na splátky úverov, stravu, oblečenie a potreby vtedy maloletej hradila iba matka z nemocenských dávok a neskôr zo svojej mzdy.

Navrhovateľka vytýkala súdu, že nedostatočne zaoberal dôvodmi hodnými osobitného zreteľa spočívajúcimi v zdravotných problémoch matky. V čase od októbra 2010 do novembra 2011 bola práceneschopná, nakoľko mala nádorové ochorenie a podrobila sa komplikovanej komplexnej liečbe a operácii. Toto ochorenie v nej zanechalo následky, pričom je v súčasnej dobe aj pod dozorom psychiatra a chodí na pravidelné lekárske vyšetrenia. Podľa navrhovateľky sú preto dané dôvody hodné osobitného zreteľa na určenie počiatku povinnosti platiť výživné, a to nie od podania návrhu matky, ale spätne tak ako to požaduje, teda od 01. 09. 2011. Matka mala dôvod predpokladať, že odporca si bude povinnosť voči maloletej aspoň v takej miere ako si ju plnil do doby od odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti, t. j. v auguste 2011, ako aj vzhľadom na jej zložitý zdravotný stav. V tomto období, a teda aj od septembra 2011 nebola matka schopná rozvážne posúdiť situáciu, v ktorej sa ocitla a verila a čakala, že odporca si bude svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére plniť, čo sa však nestalo. Z dôvodu zlej finančnej situácie a nedostatku financií na úhradu základných životných potrieb seba a dcéry bola nútená nastúpiť do práce a nájsť si pre seba a dcéru nájom. Až po nastáhaní sa do prenajatého bytu dňa 21. 12. 2011 sa odhodlala podať návrh na súdne určenie výživného.

Ďalej navrhovateľka uviedla, že v septembri 2011 bola ešte maloletá a podľa platných zákonov a ustálenej judikatúry je povinný rodič prispievať na výživu maloletých detí k rukám matky a nie priamo maloletým deťom. Všetky peniaze, ktoré povinný dáva priamo svojim deťom je považované za vreckové a nie za prispievanie na výživu maloletých. Táto peňažná suma, ktorá jej bola preukázaná v septembri 2011 o výške 200 eur bolo iba vreckové a nie výživné. Bol to nepravidelný príspevok iba počas jedného mesiaca - september a nebol v takej miere, aby odbremenil matku od jej finančných príspevkov na potreby dcéry. Počas ďalších mesiacov odporca jej nedal, ani jej matke, žiadne finančné prostriedky, a to až do dňa konania pojednávania, t. j. 13. 06. 2012, kedy odporca prvýkrát prispel na výživu navrhovateľky sumou 200 eur. Od septembra 2011 do 13. 06. 2012 prispievala na výživu navrhovateľky iba jej matka, bola odkázaná iba na svoje nemocenské dávky a neskôr svoj príjem zo mzdy. Odporca sa v tomto období ani len nesnažil o dobrovoľné platenie výživného, ktoré by pokrylo potreby dieťaťa vo veku blízkom dospelosti.

Navrhovateľka taktiež nesúhlasila s výškou určeného výživného poukazujúc na to, že v čase určenia počiatku povinnosti odporcu platiť výživné navštevovala strednú školu mimo miesta svojho bydliska. Bolo potrebné vynaložiť výdavky na školské potreby, cestovné, stravné, drogériu, zvýšené výdavky na oblečenie, a to primerané jej veku i charakteru školy. Taktiež má zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, ako i právo na jej ďalší všestranný rozvoj, kultúrne a športové využitie. Odporca mal od počiatku dostatočné prostriedky na to, aby jej prispieval, pričom príjem matky v rozhodnom období bol v porovnaní s odporcovým zhruba tretinový (do októbra 2011 poberala iba nemocenské dávky od 152,40 eur do 168,80 eur). Ďalej považovala za potrebné poukázať na pôžičku vo výške 150 eur od Slovenskej sporiteľne, a. s., pobočka Čadca, z ktorej si odporca kúpil auto.

Napokon uviedla to, že rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 02. 03. 2010 sp. zn. 16P/153/2012 bolo určené výživné na čas po rozvoде v sume 180 eur, ktoré bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 5CoP/46/2012-138 zo dňa 25. 06. 2012.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu žiadal odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť považujúc tento za správny a zákonný vo všetkých jeho výrokoch.

Podľa odporcu súd správne posúdil jeho príjmy, ako aj výdavky pre určenie výživného a súdom určené výživné vo výške 130 eur na dobu od podania návrhu do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo jeho manželstvo s matkou navrhovateľky rozvedené. Výživné v súdom určenej výške je síce na hrane jeho možností a schopností, napriek tomu s ním súhlasí i keď sa domnieva, že výživné v tejto výške presahuje potreby navrhovateľky. Mal za to, že v konaní bolo preukázané, že výdavky dcéry sú nadhodnotené a

skreslené, keďže táto si neplnila dostatočne svoju školskú dochádzku, pričom mohla bývať na internáte, čím by nebolo potrebné denne dochádzať do školy, ktorá je mimo miesta jej bydliska.

Pokiaľ súd neurčil výživné od 01. 09. 2011 ako matka v podanom návrhu žiadala, tak súd správne vyhodnotil, že sa podieľal na úhrade nákladov titulom výživného aj takým spôsobom, že platil náklady na kúrenie, vodu, elektriku v spoločnej domácnosti. Nemožno podľa neho opomenúť tiež to, že práve matka spoločne s navrhovateľkou sa odsťahovali zo zariadeného domu a nasťahovali do bytu, kde musí matka platiť nelogicky vysoký nájom. Podľa neho mohla ostať bývať v ich bydlisku, kde mala pomerne slušne zariadenú domácnosť. Bol to práve on, kto bol pripravený sa odsťahovať. Okrem toho si matka navrhovateľky pri vysťahovaní vzala rôzne veci z domu, pričom si mohla vziať aj práčku a sporák. Nemusela by tak kupovať nové veci. Bol nútený po jej odchode zakúpiť si chýbajúce veci z domácnosti, čo samo o sebe stojí pomerne dosť finančných prostriedkov.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie napadnuté odvolaním v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a rozsudok okresného súdu zmenil (§ 220 O. s. p.) a to z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané, že podaným návrhom došlým súdu dňa 05. 01. 2012 sa matka navrhovateľky domáhala úpravy rodičovských práv a povinností k navrhovateľke ako maloleťmu dieťaťu a teda zverenia navrhovateľky do osobnej starostlivosti, otca ako odporcu zaviazať prispievať výživným v sume 230 eur mesačne od podania návrhu a úpravy styku podľa dohody rodičov neobmedzene.

V priebehu konania a to podaním došlým súdu dňa 02. 03. 2012 matka navrhovateľky žiadala otca ako odporcu zaviazať prispievať na maloletú ako navrhovateľku výživným v sume 230 eur mesačne od 01. 09. 2012. V podaní uviedla: „Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka (matka navrhovateľky) prekonala závažnú chorobu, nemohla pokryť zo svojho príjmu výživu maloletej X., ktorá je študentkou strednej školy. Hoci sa navrhovateľka odsťahovala zo spoločnej domácnosti 21. 12. 2011, už koncom augusta 2011 sa odporca prestal podieľať na výchove a výžive maloletej, a od 01. 09. 2011 musela navrhovateľka hrdiť všetky osobné hmotné a kultúrne potreby maloletej sama. Do tohto obdobia, teda do 31. 08. 2011 sa odporca podieľal na výživnom a zároveň si prispieval na náklady domácnosti. Zlomom, ktorý sa v tomto období stal, bolo že odporca si našiel priateľku. Situácia v domácnosti začala byť neúnosná, avšak vzhľadom na poberanie iba nemocenských dávok, navrhovateľka s maloletou sa mohli odsťahovať zo spoločnej domácnosti až po ukončení PN a nastúpení do práce. Ku dnešnému dňu nebolo od 01. 09. 2011 zo strany odporcu vôbec prispievané na výživu maloletej a na výživu maloletej X. si musí navrhovateľka požíčovať peniaze od svojho brata a svojich známych“.

Dňa 21. 05. 2012 maloletá nadobudla plnoletosť. Podľa zápisnice o pojednávaní zo dňa 13. 06. 2010 maloletá v ďalšom konaní ako navrhovateľka žiadala zaviazať odporcu prispievať na jej výživu sumou 230 eur mesačne a to za obdobie od 01. 09. 2011 do 18. 04. 2012.

V priebehu konania bolo manželstvo rodičov dieťaťa rozvedené a to rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 02. 03. 2012 č. k. 16P/153/2011-119. Rozsudok v časti o rozvedení manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 18. 04. 2012.

Okresný súd mal zistené, že navrhovateľka bola v školskom roku 2011/2012 študentkou 3. ročníka Spojenej školy Žilina-Bytčica. Učí sa za kozmetičku. Matka navrhovateľky poberala v období od októbra 2010 do novembra 2011 nemocenské dávky, a to celkovo vo výške 168 eur mesačne. Od októbra 2011 poberá ako predavačka čistú mzdu v priemere 285 eur. Zo svojho príjmu uhrádza výdavky na stravu, drogériu, ošatenie, výdavky na lieky pre ňu i navrhovateľku. Zo správy od zamestnávateľa odporcu mal súd preukázané, že jeho priemerný čistý mesačný zárobok je 337 eur, pričom poberá diéty v priemere okolo 600 eur. Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosti PYROREJA, s. r. o., Podzávoz Čadca ako konateľ spoločnosti mal za rok 2011 priemerný mesačný zárobok 6,95 eur. Jeho výdavky pozostávajú z nákladov na elektrinu (99 eur mesačne), vodné (16,73 eur štvrťročne), daň obci (5,39 eur

ročne), poisťka (33 eur mesačne + osobná poisťka 24,26 eur), pôžička (60 eur + 150 eur mesačne). Odporca býva v rodinnom dome spolu so svojou priateľkou a plnoletým synom, ktorý je zamestnaný. Za zdaňovacie obdobie roku 2010, 2011 odporca nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby. Navrhovateľka býva s matkou v prenajatom byte, za ktorý platí 245 eur. Matka dáva navrhovateľke mesačne 100 eur, čo sú náklady na cestovné do školy, stravovanie, ošatenie, obedy a náklady na stužkovú 50 eur ročne. Na začiatku roka v súvislosti so štúdiom dcéry zakupovali pracovné oblečenie v sume 20 eur, poplatok na ZRPŠ a 30 eur ročné náklady na odbornú prax. Matka navrhovateľky spláca pôžičku v celkovej hodnote 648 eur pri mesačnej splátke 53,43 eur.

Na tomto skutkovom základe súd zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 130 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky pod následkami výkonu rozhodnutia od 05. 01. 2012 do 18. 04. 2012.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je sčasti dôvodné.

Navrhovateľka v odvolaní vytýkala súdu nedostatočné zaoberanie sa dôvodmi hodnými osobitného zreteľa spočívajúcimi v zdravotných problémoch jej matky na základe ktorých bolo podľa nej povinnosťou odporcu platiť výživné nie od podania návrhu matky (05. 01. 2012) ale spätne od 01. 09. 2011.

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že keďže náklady na bývanie (kúrenie, voda, električka) boli hradené odporcom pristúpil k určeniu výživného od podania návrhu, nakoľko neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa pre ktoré by mal súd pristúpiť k určeniu výživného od 01. 09. 2011 ako to žiadala matka navrhovateľky.

Podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z dôvodovej správy k vyššie citovanému zákonnému ustanoveniu vyplýva, že cieľom doplnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa (oproti predchádzajúcej právnej úprave), ako podmienky na priznanie výživného, je zdôrazniť výnimočnosť priznania výživného pre maloleté dieťa spätne po začatí konania a zamedziť tak možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti. Súd má preto skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok ihneď po tom, ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť.

Podľa odvolacieho súdu v danom prípade nesporné skutočnosti na strane matky navrhovateľky a to zdravotný stav (nádorové ochorenie), dlhotrvajúca práceneschopnosť (od 11. 09. 2010 do 19. 10. 2011), rozchod s odporcom ako manželom sú takými dôvodmi hodnými osobitného zreteľa pre ktoré výživné možno priznať aj spätne a to v danom prípade od jeho uplatňovania t.j. 01. 09. 2011. Je preukázateľne, že v tomto čase navrhovateľka postúpila do vyššieho ročníka strednej školy a odporca si uhrádzovaním nákladov na bývanie neplnil vyživovaciu povinnosť v celom rozsahu.

Ďalej navrhovateľka v odvolaní nesúhlasila s výškou určeného výživného v sume 130 eur mesačne poukazujúc na svoje výdavky spojené s návštevou školy, oblečenia, zdravotnou starostlivosťou a rozvojom jej osobnosti ako aj na dostatočné finančné prostriedky odporcu. Potvrdila, že v období od augusta 2011 do 21. 12. 2011 odporca hradil iba náklady súvisiace s bývaním. Okrem toho poukázala aj na rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 02. 03. 2010 č. k. 16P/153/2012, ktorým bolo právoplatne určené výživné na čas po rozvode v sume 180 eur mesačne.

Podľa ust. § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery

je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V aplikačnej praxi sa ustálilo správne chápanie pojmu výživného v jeho širšom zmysle, a to, že jeho obsahom je uspokojovanie nielen základných potrieb týkajúcich sa živobytia, ale aj ďalších hmotných a kultúrnych potrieb obvyklých pre život človeka, akými sú ošatenie, bývanie, starostlivosť o zdravie, potreby vzdelania, výchovy, kultúrne a športové vyžitie, záujmy.

Čo sa týka výšky určeného výživného odvolací súd vzhľadom na uvedené zohľadnenie nákladov súvisiacich s bývaním ako i s ohľadom na ďalšie zákonné kritériá (oprávnené potreby navrhovateľky v uvedenom čase vo veku takmer dospelosti spojené s vekom, prípravou na budúce povolanie a rozvojom osobnosti a schopnosti odporcu ako vodiča kamiónovej dopravy predstavujúce plat a diéty) považoval za primeranú sumu 150 eur mesačne za obdobie od 01. 09. 2011 do 20. 12. 2012 t.j. dňa kedy navrhovateľka s matkou bývali v spoločnom rodinnom dome. Od nasledujúceho dňa t.j. 21. 12. 2011 keď tieto odišli zo spoločného rodinného domu do 18. 04. 2012 (dňa právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené) a odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa podieľal na výžive navrhovateľky odvolací súd za opodstatnenú považoval sumu 180 eur mesačne. Na poukazovanie odporcu na to, že navrhovateľka s matkou nemuseli opustiť spoločnú domácnosť odvolací súd za situácie, ktorá v rodine nastala, neprihliadol. Napokon výška výživného je totožná aj s výškou určenou na čas po rozvode manželstva rodičov navrhovateľky.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľka poukazovala na to, že pokiaľ ide o sumu 200 eur táto bola odporcom v septembri 2011 daná navrhovateľke v tom čase ako maloletej a nie jej matke ako zákonnej zástupkyňi a jednalo sa preto o vreckové a nie výživné.

Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľky, že išlo vreckové. Samotná navrhovateľka totiž pri svojom výsluchu uviedla, že „dostala na výživu v mesiaci september 2011 každý týždeň 50 eur“. Aj keď navrhovateľka nebola plnoletá (17 rokov), s prihliadnutím na zdravotné ochorenie na strane jej matky a manželské nezhody s odporcom možno mať za to, že uvedenými sumami do rúk navrhovateľky zo strany odporcu si mala uhrádzať svoje životné potreby. Okrem toho matka navrhovateľky uvedené v konaní nespochybňovala tvrdením, že by suma bola vynaložená na iný účel ako na výživu navrhovateľky. Napokon bolo potrebné konštatovať, že suma 200 eur nemohla byť považovaná za vreckové aj preto, že ide o značnú sumu. Z týchto dôvodov odvolací súd pri výpočte nedoplatku výživného za rozhodné obdobie prihliadol na sumu 200 eur.

Odvolací súd sa neodchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa považujúc ho za dostatočný a preto z neho pri rozhodnutí vychádzal. Prvostupňový rozsudok zmenil len pre nesprávne právne posúdenie veci pokiaľ ide o počiatok určenia výživného a jeho výšku.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 150 eur mesačne za čas od 01. 09. 2011 do 20. 12. 2011 a za čas od 21. 12. 2011 do 18. 04. 2012 sumou 180 eur mesačne.

Nedoplatok na výživnom za rozhodné obdobie vznikol potom v sume 1.058,64 eur (546,77 eur + 711,87 eur - 200 eur). K výpočtu nedoplatku došiel nasledovne: Za čas od 01. 09. 2011 do 20. 12. 2011 - 546,77 eur (za čas od 01. 09. 2011 do 30. 11. 2011 - 150 eur x 3 = 450 eur + za čas od 01. 12. 2011 do 20. 12. 2011 - 150 eur : 31 dní x 20 dní = 96,77 eur) a za čas od 21. 12. 2011 do 18. 04. 2012 - 711,87 eur (za čas od 21. 12. 2011 do 31. 12. 2011 - 180 eur : 31 dní x 11 dní = 63,87 eur, za čas od 01. 01. 2012 do 31. 03. 2012 - 180 eur x 3 = 540 eur, za čas od 01. 04. 2012 do 18. 04. 2012 - 180 eur : 30 dní x 18 dní = 108 eur). Z uvedenej sumy celkovej sumy 1.258,64 eur odvolací súd odpočítal sumu 200 eur. Rozdiel predstavuje sumu 1.058,64 eur, ktorú súd zaviazal odporcu splácať v mesačných splátkach po 70 eur splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok, t.j. v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane nedoplatok splatným naraz. Pri výške splátok prihliadol na to, že odporca má povinnosť platiť aj bežné výživné na čas po rozvoze v sume 180 eur mesačne.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 142 ods. 3 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v prospech navrhovateľky, ktorá mala v konaní neúspech v nepatrnnej časti. Navrhovateľka si však trovy odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a preto jej odvolací súd ich náhradu ani nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.